Odyogram.com

Dijital Terapötik Materyaller

Ş Sesi

Artikülasyon Terapisi

İzole Ses • Minimal Çiftler

Fonolojik Farkındalık

Hece • Sözcük • Cümle • Konuşma

Hazırlayan: Hakan Akyol

Materyali birlikte kullanalım

Kapsam

Bu materyal Ş sesi çalışmaları, izole ses üretimi, minimal çiftler ve fonolojik farkındalık etkinlikleri içerir. Hece, sözcük, sözcük öbeği ve cümle çalışmaları farklı düzeylerde kullanılabilir.

Önce kişiye uygun hedef

Uzman çocuğun ses üretimini, sözcük bilgisini ve konuşma düzeyini değerlendirerek hedef seçer. Sesin oluşturulması ve günlük konuşmaya aktarılması bireysel olarak planlanır.

Kısa uygulama döngüsü

Birkaç tanıdık hedef seçin. Modeli dinletin, deneme için zaman verin. Gerektiğinde ipucunu yeniden sunun. Sözcüğü oyun veya kısa konuşma içinde kullanın.

Sözcük seçimi

Listeler farklı yaş ve dil düzeyleri için geniş tutulmuştur. Soyut, az kullanılan veya yaşa uygun olmayan sözcükler zorunlu hedef değildir. Çocuğun anlamını bildiği ve günlük yaşamında kullanabileceği hedefleri seçin.

Aile için

Uzmanın seçtiği hedefleri ve gösterdiği ipuçlarını kullanın. Kısa ve rahat denemeler yapın; yorgunlukta ara verin. Yedi kutunun tamamını doldurmak zorunlu değildir.

Kayıt

+ uygun üretim • M modelle • İ ek ipucuyla • – yeniden çalışma. İşaretler standart puan değildir. Dinleme, farkındalık ve üretim gözlemlerini ayrı tutun.

İçindekiler

Bölüm	Sayfa
Kullanım rehberi	2
İzole Ş sesi • üç adım	4–6
Hece çalışmaları ve kart varyantları	7–10
15 sözcüklük listeler • 7 tekrar kutusu	11–20
Sözcük öbekleri ve cümleler	21–28
Resim sözcükleri ve 24 görsel kart	29–35
Oyunlar ve takip formları	36–41
Minimal çiftler • yazılı ve görsel	42–46
Fonolojik farkındalık • altı etkinlik	47–52
Uygulayıcı yanıt anahtarı	53

Kullanım sırası

Her sayfanın tamamlanması gerekmez. Uzman, çocuğun hazır olduğu düzeyi seçer; aynı hedef farklı günlerde yeniden kullanılabilir.

Ş sesini tanıyalım

Dinle ve izle

Uzman tek başına /ş/ sesini modeller. Burada harfin adı olan “şe” değil, ünlü eklenmeden üretilen /ş/ çalışılır. Çocuk önce yalnız izleyebilir ve dinleyebilir.

Dudak ve dil

Dudaklar hafifçe yuvarlanır. Dil ağız içinde kalır; dilin ön kısmı üst dişlerin gerisindeki bölgeye yaklaşır. Dişler sıkılmaz. Ayna, dudak hareketini izlemeye yardımcı olabilir.

Kesintisiz ve rahat hava

/ş/ sesi, ağızdan geçen kesintisiz hava ile üretilir; ses tellerinin titreşimi eklenmez. Uzmanın sunduğu kısa modeli dinleyin. Hava güçlü biçimde üflenmez, ses zorlanmaz.

1

Modeli izle

2

Havayı fark et

3

Sesi dene

Uzmanın gözlemi

Rahat dudak konumu: _____ Hava akışı: _____
Ses niteliği: _____ Yararlı ipucu: _____

Üretim oluşmuyorsa uzun süre veya daha güçlü üflemeyi istemeyin. Uzman, uygun başka bir bağlam ve ipucu seçer.

Kısa Ş denemeleri

Bir ses, küçük bir durak

Modeli dinle → rahat bir /ş/ dene → dur ve dinlen. Her kutu ayrı bir kısa denemedir. Ses tutma süresiyle yarışılmaz; nefes zorlanmaz.

Uzmanla birlikte

/ş/	/ş/	/ş/	/ş/	/ş/	/ş/	/ş/
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Modelden sonra

/ş/	/ş/	/ş/	/ş/	/ş/	/ş/	/ş/
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hazırsa tek başına

/ş/	/ş/	/ş/	/ş/	/ş/	/ş/	/ş/
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Ara ver ve değerlendir

En rahat deneme: _____ Gereken model / ipucu: _____
Sonraki hedef: _____

Kutu işaretini uygulayıcı koyar. Çocuk zorlanırsa durun; daha fazla tekrar her zaman daha iyi üretim sağlamaz.

Sesten heceye geçelim

Yalnız hazır olduğunda

Tek başına /ş/ rahat üretilebiliyorsa uzmanın seçtiği ünlüye geçin. Önce /ş/, sonra araya fazladan bir ses koymadan hece: /ş/ → şa. Geçiş zorlaşırsa kolay aşamaya dönün.

/ş/ → şa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
/ş/ → şe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
/ş/ → şı	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
/ş/ → şi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
/ş/ → şo	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
/ş/ → şö	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
/ş/ → şu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
/ş/ → şü	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

En kolay hece: _____ Model / ipucu: _____
Sonraki uygulama: seçilen heceyi tanıdık bir sözcükte dene.

Hece başında Ş

Hece örnekleri • 7 deneme | Yeşil harfler hedef Ş konumlarını gösterir.

	Hedef	1	2	3	4	5	6	7
1	Şa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2	Şe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3	Şo	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4	Şö	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5	Şu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6	Şü	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7	Şı	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8	Şi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Kayıt: + uygun üretim M modelle üretim İ ek ipucuyla üretim – yeniden çalışma
Deneme sayısı zorunlu değildir. Kaydı uygulayıcı tutar; işaretler standart puan değildir.

Hece sonunda Ş

Hece örnekleri • 7 deneme | Yeşil harfler hedef Ş konumlarını gösterir.

	Hedef	1	2	3	4	5	6	7
1	AŞ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2	EŞ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3	OŞ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4	ÖŞ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5	UŞ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6	ÜŞ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7	IŞ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8	İŞ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Kayıt: + uygun üretim M modelle üretim İ ek ipucuyla üretim – yeniden çalışma
Deneme sayısı zorunlu değildir. Kaydı uygulayıcı tutar; işaretler standart puan değildir.

Ünlüler arasında Ş

Hece örnekleri • 7 deneme | Yeşil harfler hedef Ş konumlarını gösterir.

	Hedef	1	2	3	4	5	6	7
1	Aşa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2	Eşe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3	Oşa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4	Öşe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5	Uşa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6	Üşe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7	Işa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8	İşe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Kayıt: + uygun üretim M modelle üretim İ ek ipucuyla üretim – yeniden çalışma
Deneme sayısı zorunlu değildir. Kaydı uygulayıcı tutar; işaretler standart puan değildir.

Hece kartlarını çeşitlendir

Başlangıç	Ünlüler arası	Bitiş
Şİ	İŞİ	İŞ
ŞI	IŞI	IŞ
ŞE	EŞE	EŞ
ŞA	AŞA	AŞ
ŞÜ	ÜŞÜ	ÜŞ
ŞU	UŞU	UŞ
ŞÖ	ÖŞÖ	ÖŞ
ŞO	OŞO	OŞ

Uzman uygun sütundan birkaç hece seçer. Ünlü bağlamını değiştirirken Ş üretiminin rahatlığını izleyin. Bunlar sözcük anlamı değil, ses geçişi çalışmalarıdır.

Sözcük listesi 01

15 sözcük • 7 tekrar alanı | Yeşil harfler hedef Ş konumlarını gösterir.

	Hedef	1	2	3	4	5	6	7
1	Şut	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2	Şort	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3	Şal	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4	Şiş	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5	Şah	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6	Şan	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7	Şen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8	Şık	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
9	Şok	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10	Şut	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
11	Şeş	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
12	Şey	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
13	Beş	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
14	Duş	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
15	Taş	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Kayıt: + uygun üretim M modelle üretim İ ek ipucuyla üretim – yeniden çalışma
Deneme sayısı zorunlu değildir. Kaydı uygulayıcı tutar; işaretler standart puan değildir.